

— селянинъ отъ материка (морлахъ), у словенцитѣ и чехитѣ — италянецъ.

Много по-тъменъ е произходътъ на ромънитѣ въ Дакия. Съмнително е, че тѣ обитавали непрекъснато въ днешнитѣ си мѣстоживѣлища, понеже нѣма никакви доказателства за това. Обаче, спорътъ по тоя важенъ етнографски въпросъ не е още напълно решенъ. Въ първата половина на срѣднитѣ вѣкове населението на Молдова и Влашко образували български и руски славяни, скитаци маджари, печенези и кумани. Кой е живѣлъ тогава по озаренитѣ отъ слънцето върхове на Карпатскитѣ планини — е гатанка; навѣрно ще сж били ромънски овчари, рано преселени тамъ отъ Балканския полуостровъ. Мѣстнитѣ имена показватъ, че въ Трансилванскитѣ долини имало славянско население (виж. стр. 56). Следъ като куманитѣ си отишли, равнинитѣ северно отъ Дунава останали необитаеми и пусти. Тогава отъ планинитѣ слѣзли овчари и се заселили между останалитѣ славяни. Макаръ че тѣ романизирани славянитѣ, обаче, заели отъ тѣхъ не само стотини обикновени думи, но особено думи, които се отнасятъ до християнскитѣ понятия. Религиозната терминология на ромънитѣ е несъмнено доказателство, че тѣ приели Христовото учение отъ славянитѣ³¹. До миналия вѣкъ служебенъ и църковенъ езикъ у тѣхъ билъ славянскитъ. За пръвъ пжтъ въ Молдова власитѣ се явяватъ въ 1164 год., като съседи на галицкитѣ князе³². За пръвъ пжтъ въ Седмоградско „Blaci“ се споменуватъ въ 1222 год.; за жалость, твърде малко се знае за тоя гористъ и опустошенъ край преди преселването на сакситѣ. Въ XIII вѣкъ ние намираме въ Влашко ромънски родове, които живѣли подъ маджарско управление (Οὐγγροβλάχαι); едва въ XIV вѣкъ тамъ възниква държава.

Въ градоветѣ често заселвали *гърци* между славянитѣ, за да държатъ последнитѣ въ покорность; така между другото било въ Мелникъ. Много малоазийски гърци избѣгали отъ турцитѣ въ Сърбия, дето ги намираме при краль Милутина (1281 — 1320) край Брѣгалница³³.

Арменцитѣ на времето си имали такова влияние въ Византийската империя, че нѣкои отъ тѣхнитѣ съотечественици достигнали до престола. Тѣ се срѣщали въ всички голѣми градове. Въ околноститѣ на Пловдивъ, въ Мъгленъ, Македония и дори край рѣка Пчиня³⁴ тѣ живѣли въ селата. Арменцитѣ били сжщински създатели на богомилството.

Между българитѣ императоритѣ заселвали сжщо и тюркски племена. Императоръ Теофилъ (829 — 842 г.) заселилъ *вардариоти* между Солунъ и Водень; тѣ имали свой епископъ (ὁ Варδαριωτῶν ἵτοι Τούρκων), подчиненъ на охридската църква³⁵. Още презъ XVI вѣкъ вардариотитѣ се причислявали къмъ църквата на Полянинския епископъ (Дойранъ)³⁶. Сега тѣ сж изчезнали; предполагатъ, че отъ тѣхъ произхожда името Вардаръ. Други *турци* обитавали въ XI вѣкъ около Охридъ. *Печенезитѣ*, заселени въ тия времена при Нишъ, София, въ Мъгленъ, на Овче-поле и край Дунава, наскоро измрѣли; само въ нѣкои мѣстни имена е запазенъ споменъ за тия разбойници³⁷. По-важно било влиянието на *куманитѣ*, къмъ които още ще се повърнемъ³⁸.